

Da disciplinarsager efter lovforslaget adskilles fra straffesager, vil det være nødvendigt med en selvstændig bestemmelse, der regulerer adgangen til at indgive anmeldelse mod en overordnet for en mulig disciplinarforseelse.

Det må antages, at det i praksis ofte vil være den nærmeste overordnede, som den pågældende ønsker at indberette, og det kan ikke udelukkes, at incitamentet til at indberette en mulig disciplinær forseelse svækkes, hvis indberetningen skal indgives til den, som indberettes (ad kommandovejen).

Det foreslås derfor, at anmeldelsen i disse tilfælde skal indgives direkte til disciplinarchefen, der således har ansvaret for, at den pågældende underrettes om, at indberetning er sket.

Sådanne indberetninger vedrørende overordnede mv. må antages ofte at kunne vedrøre alvorligere forhold. Også af denne grund bør disse indberetninger indgives direkte til disciplinarchefen, der normalt vil være tjenestestedets øverste militære chef, for hvem det i øvrigt er væsentligt at have løbende kendskab til, hvad der foregår blandt personalet bl.a. for at kunne opfylde sin tilsynspligt. Med den foreslåede løsning undgås desuden enhver risiko for mistanke om, at en indberetning vedrørende en overordnet kan blive undertrykt.

Hvis en indberetning foretages til en anden end disciplinarchefen, skal den pågældende videresende indberetningen direkte til disciplinarchefen. Dette fremgår af forslaget til § 9, 2. punktum.

Den foreslåede bestemmelse udelukker ikke, at disciplinarchefen som overordnet kan tage en sag op af egen drift.

Efter § 9 er det enhver militær person, der kan indberette sideordnet, overordnet, foranstående og efterstående personel for et muligt disciplinært forhold, jf. indledningen til bestemmelsen, »den, der ... finder ...«. Civile er derimod ikke omfattet af bestemmelsen. Klager fra civile, f.eks. fra familiemedlemmer til militært personel, vil som det er tilfældet i dag, blive underkastet en saglig behandling, herunder også med henblik på at vurdere, om henvendelsen må antages at kunne give anledning til, at den pågældende militære myndighed indleder disciplinarsag eller straffesag.

§ 9 vedrører alene indberetning for muligt disciplinært forhold. Bestemmelsen regulerer derimod ikke spørgsmålet om den almindelige klageadgang for militært personel. Sådanne klager skal efter de gældende regler indgives ad kommandovejen.

Fremgår det af en indberetning efter § 9, at den vedrører et muligt disciplinært forhold, skal disciplinarchefen behandle henvendelsen som en sådan indberet-

ning. Viser en nærmere undersøgelse, at der ikke er tale om et disciplinært forhold, skal sagen afvises som disciplinarsag og overgå til behandling som almindelig klagesag, hvis der findes grundlag herfor.

Viser en klage over en overordnet, der indgives efter de almindelige regler, sig at vedrøre et forhold, der kan rumme en pligtforsømmelse, der er omfattet af reglerne i disciplinarloven, skal den, der modtager klagen, sende sagen til disciplinarchefen. Dette er i overensstemmelse med den gældende retstilstand, hvorefter en overordnet, der modtager en klage, er tjenstligt forpligtet til at videresende henvendelsen til rette myndighed.

En underordnet har ikke en ubetinget pligt til at foretage indberetning. Undladelse af at indberette et muligt disciplinært forhold vedrørende en overordnet vil imidlertid i helt særegne tilfælde kunne være en pligtforsømmelse efter militær straffelov eller disciplinarloven. F.eks. må det antages, at en kaptajn, der konstaterer, at hans overordnede major har gjort sig skyldig i en klar pligtforsømmelse, er forpligtet til at indberette forholdet.

Menigt personel har ikke pligt til at foretage indberetning om disciplinære forhold.

Til § 10

§ 10 beskriver sagsbehandlingen ved disciplinarmyndigheden, dvs. den militære chef, der senere skal træffe afgørelse i sagen.

Til stk. 1

Stk. 1 indeholder generelle bestemmelser, der gælder for behandlingen af alle typer af disciplinarsager.

Det følger af 1. punktum, at disciplinarmyndigheden skal sikre sig, at sagen er forsvarligt oplyst, inden den afgøres. Denne bestemmelse er for så vidt ikke nødvendig, idet den følger af den uskrevne forvaltningsretlige grundsætning, at myndighederne har pligt til at sikre, at sagen bliver forsvarligt oplyst (officialmaksimen). Ved bestemmelsen, der gælder på ethvert stadie af sagen, er fastslået, at det er disciplinarmyndigheden, der har ansvaret for sagens oplysning.

Efter 2. punktum må der ikke træffes afgørelse i sagen, før den indberettede har haft lejlighed til at udtale sig om de faktiske oplysninger i sagen, som kan antages at få betydning for afgørelsen. Herved er endvidere tilkendegivet, at disciplinarmyndigheden har pligt til at sikre sig, at den indberettede er bekendt med alle foreliggende oplysninger i sagen.

Dette krav vil i enkle sager naturligt blive opfyldt ved, at den indberettede forklarer om de faktiske forhold, der er indberettet, jf. stk. 3. Giver forklaringen